

Американські Субмарини Затопили Два Японські Кораблі - Манільський Залив Бомбардовано 3 Години - Японці Плянують Наступати на Сінгапур з Ріжних Боків - Бритійський Наїзд на Норвезьку Пристань

ЗНИЩЕНО ДВА ВОРОЖІ КОРАБЛІ ТА АДАМІК БУВ ЗЛЕ ПОІНФОРМОВАНИЙ ПРО УКРАЇНЦІВ, ІДЕН ВЕРНУВ ДО ЛОНДОНУ

КАЖЕ ПАНІ РУЗВЕЛТ

ВАШІНГТОН. — Департамент війни подає, що американські субмарини знищили два японські кораблі, один з військом, а другий з постачанням. Комунікат рівнож подає, що більша кількість японських літаків бомбардувала Манільський Залив, головну твердиню Корейдору. Під час того нападу американці зістрілили 4 японські бомбовики. Хоч японці висадили свіжі війська на острів Лузон, проте на-маленький командант американської й філіппинської армії ген. Доглас МакАртур доносить, що його війська, повні запалу, дають держати свої позиції та ставлять японському наїзду-акови завзятий опір. Найголовніші його сили є сконцентро-вані в Провінції Нампанга, де значні японські відділи ста-раються пробити собі шлях до Манілі. Американські війська рівнож держать наїздника в околиці заліву Лінгаен. Вій-ськові кола припускають, що бомбардування Манільського Заливу може бути вступом до японського десанту на сто-лицю Філіппін за сусоро.

БРИТІЙСКИЙ ПРЕМ'ЄР ЧОРЧІЛ ПІБУВ ДО ОТТАВИ
ОТТАВА (Канада). — Прем'єр Вінстон Чорчил, закін-чивши свої наради у Вашингтоні, прибув до столиці Канади, повитаний представниками влади та тисячами канадійських горожан, які вийшли йому на зустріч. В привітальній про-мові до канадійців Чорчил заявив, що поміч Канади на про-тязі двох років війни була великодушною та причинилася у великій мірі до тих успіхів, які досягнула Велика Британія. Прем'єр Канади Мекензі Кінг відповів, що Канада буде да-ти допомогу чим тільки може, щоб причинитися до успішно-го закінчення цієї війни. Бритійський прем'єр плянує ряд конференцій з канадійським урядом як рівнож відвідати канадійського парламенту в Оттаві.

ШУКАЮТЬ ПОРОЗУМНІЯ В СПРАВІ ФРАНЦУЗЬКИХ
ОСТРОВІВ

ВАШІНГТОН. — Секретар стейту Кордел Гол та бри-тійський посол лорд Галіфакс відбули конференцію в справі захоплення „вільними французами“ островів Ст. Пер та Мікельсон, одначе не відомо, чи досягнуто яке порозумін-ня. Окупація цих островів флотом ген. де Голя минулого тижня спричинила в альянтських кругах певне замішання, а департамент стейту осудив цю акцію як самовільну. Америка хоче за всяку ціну вдержати нормальні дипломатичні зносини з урядом маршала Петена, а острови Ст. Пер та Мікельсон, хоч і лежать при берегах Канади, були під владою Віші.

ЯПОНЦІ ПРОТЕСТУЮТЬ ЗА МНИМИ „БВІВСТВА“ СВОІХ
ПІДДАНИХ

ВАШІНГТОН. — Американський уряд заявив, що про-тест Японії в справі здохлих вояків американцями де-сяти японських підданих на острові Мінданао, є спробою японського уряду відвернути увагу світа від бомбардування ними отвертого міста Манілі. Заявляючи, що всякі самочин-ні випадки проти підданих Японії були піддані під розгляд судових властей, департамент стейту опрокинув щирість я-понського протесту. Протест був зложений за посередницт-вом тайвайського посольства, яке перебрало представ-ництво японських інтересів на Філіппінах.

БАРКЛІ ЗАПОВІДАЄ БОМБАРДУВАННЯ ТОКІЯ

ВАШІНГТОН. — Сенатор Барклі, провідник про-урядо-вої більшості, заявив, що японський зрадливий напад на Перл-Гарбор та бомбардування японцями міста Манілі да-ють американським летунам право бомбардувати безпощадно столицю Японії — Токіо. Описуючи японську „садищину жорстокості та нехтування всякої приличності“, він заповів, що „прийде день, коли американська повітряна сила зможе заподіяти Японії далеко більші шкоди ніж ці, що їх японські летуни завдають філіппинському народові. Сенатор Тайдінгс, спів-автор законопроекту про незалежність Філіппін в 1946. р., заявив в радіові привіт до філіппинців, що вони одер-жать цю незалежність, а японські наїзники будуть прогнані.

АРГЕНТИНА ЗАКЛИКАЄ СВОГО АМБАСАДОРА З
БЕРЛІНА

БУЕНОС АЙРЕС (Аргентина). — Повідомляють, що аргентинський уряд закликає з Берліна свого амбасадора Едуарда Ольвера, щоб він здав обширні звітлення з полі-тичної ситуації в Європі. Є це мабуть у зв'язку з конфе-ренцією всіх американських держав, що тічє свої наради в столиці Бразилії Ріо де Жанейро дня 15. січня 1942. р.

Редатор „Юкрейніен Віклі“, Степан Шумейко, вислав листа до Пані Френклі Д. Рузвелт з пагоди, що вона згадала у своїй колуїмій про „Ту Вей Песедж“, найновішу книжку Люї Ада-міка, поручаючи всім її прочитати. Ред. Шумейко звернув увагу Пані Рузвелтовій на той уступ у згаданій книжці, в якому звизується український рух з нацистським. Він стверджує, що те, що пише п. Адамик про американських українців, є помилкове й основане на фальши-вих інформаціях. До цього залучив він те число „Юкрейніен Віклі“, де в редакційній статті ті справи були обширно вияснені й де були факти, якими вказувано помилковість Адаміка.

Пані Рузвелт, у листі з її власноручним підписом з 26. грудня 1941, дякує п. Шумейко-ви за письмо і „Юкрейніен Віклі“ і пише таке: „Я є певна, що п. Адаміка зле поінформова-но про американських українців, бо він є дуже гарною людиною“.

АРЕШТОВАНО 71 ГОРОЖАН ЯК „ПЯТО-КОЛЮМНІВЦІВ“

ВАШІНГТОН. — Департамент справедливості повідомляє, що з його припорушення арештовано 71 американських горожан, запідозрених в проти-американській діяльності. Всі вони є німецького, італійського та японського походження, та майже всі замешкували Гавай-ські острови. Департамент рівнож видав розпорядок, на основі якого піддані тоталітарних держав, що замешкують Злучені Держави, мають віддати фотографії та коротко-хвилові радіові апарати. Замітне є те, що цей розпорядок не відноситься до горожан Болгарії, Ма-лярії, Румунії та Фінляндії, які то держави є у війні проти Росії, Великої Британії та Аме-рики (з винятком тим, що Фінляндія й Америка не воюють між собою).

МАСОВІ НАЛІТИ БРИТІЙСЬКИХ ЛІТАКІВ

Бритійські літаки масово бомбардували німецькі промислові центри і торговельні та во-єнні порти. Тих масових налетів британці не виконували вже від двох місяців. Бо німці мали зинати дуже добрий спосіб стгання британських літаків вниз. Тепер — з того видно — бри-тійці знайшли якийсь спосіб, щоб охоронятись перед німецьким способом. Бритійські літаки ґрунтовно бомбардували промислові центри в Руршині, а також прибережні німецькі бази на тисяч-милевій фронті від Норвегії до Франції. Бритійські власті обчислюють, що німці на советській фронті втратили 35% своїх літаків. Число їх літаків постійно маліє, в той час ко-ли число літаків альянті постійно росте вгору. І в Лівії в останніх пару тижнях німці втра-тили біля 500 літаків.

НА СОВЕТСЬКІМ ФРОНТІ НІМЦІ СТАВЛЯТЬ ЧИМРАЗ БІЛЬШИЙ ОПІР

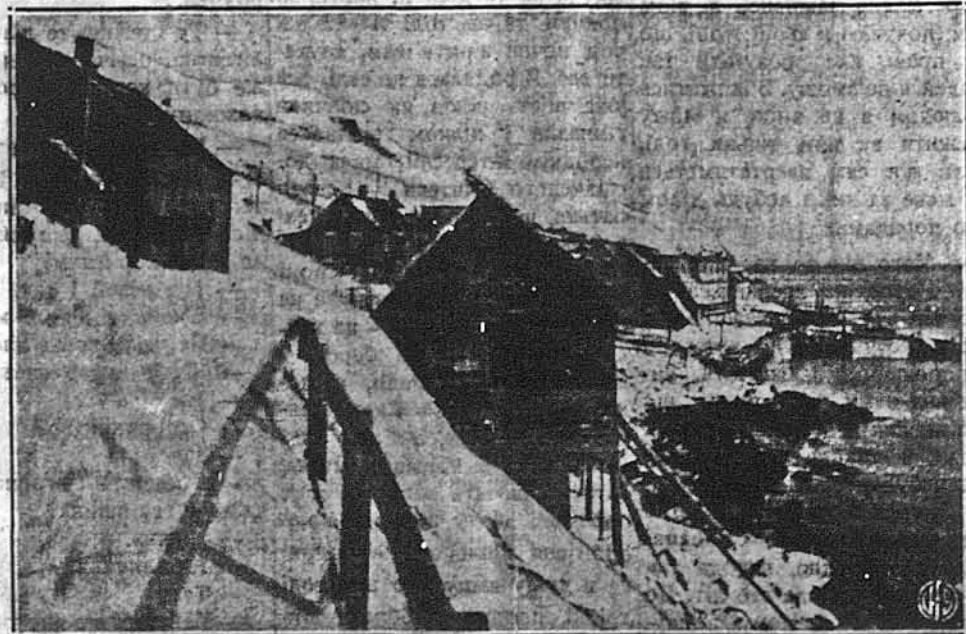
Советські звітлення говорять, що німці ставлять чимраз більший опір, а навіть в кількох місцях повели протинаступ. Вслід за тим советські війська за останню добу не відо-брали від німців більших територій. Тяжкі бої ведуться головню над рікою Протва. Причи-ною, що советські війська не можуть повести сильнішого напору на німців, як це подають советські звітлення, є також це, що впад дуже глибокий сніг і він утруднює операції й советським військам.

ЯПОНЦІ НА МАЛЯІ ПОСУВАЮТЬСЯ

Японські війська на півострові Маляя знов посунулися значно вперед і захопили Іпог. Внаслідок сильного опору з боку британців в тих околицях ведуться завзяті бої. Японці по-носять великі втрати, говорять британські звітлення.

СЕРБИ ПОВЕЛИ ОФЕНЗИВУ

Підпольна сербська армія повела широку офензиву проти німецьких окупаційних військ. Німці відступують в напрямку Білгороду.

ДО ЗАНЯТТЯ ФРАНЦУЗЬКИХ ОСТРОВІВ. — Вид відкритого снігом побережя невелич-кого французького острова Ст. Пієр, що його захопили моряки „Вільної Франції“.

ЛОНДОН. — Бритійський міністер закордонних справ, Антоні Іден, вернув з Советів до Лондону. Вслід за тим ан-глійська преса розписується про ті успіхи, які Іден досягнув в часі своїх двотижневих переговорів з советським урядом. Сам Іден говорить багато про велику гостинність з боку советських властей, якою вони його зустрічали. Розмови велись довкола двох справ: успішного закінчення війни і по-воєнного укладу Європи. Щодо першої справи, яка, як це зазначає Іден, стояла на першій місці, то обі сторони при-йшли до цілковитого порозуміння. Також було порозуміння відносно другої частини нарад, а саме, відносно повоєнного укладу. Але як той уклад має виглядати, анлійська преса не подає. Зазначає лише, що коли ходити про повоєнну Європу то між Британією і Советами не прийшло до ніякої писем-ної умови. Все кінчилося на словах. Ті розмови, подає далі анлійська преса, були частиною тих дипломатичних розмов, які вели в Вашингтоні Чорчил з Рузвелтом. Чорчил і Рузвелт діставали точні інформації про те що діялось в Куйбишеві. Іден, під час свого побуту в Советах, відвідав також фронт і опісля говорив, що советська армія держиться дуже добре.

НАІЗД НА НОРВЕЖСЬКІ ОСТРОВИ.

ЛОНДОН. — Анлійська преса широко розписується про наїзд британських військ на два норвежські острови, що лежать між прибережним містом Трондгаєм і Берген. Наїзд на ті острови виконали спеціальні британські відділи, звані „Командо“, при помочи літаків і флоту. Военні кораблі на-перед розбили німецькі прибережні батареї, що хоронили о-стровів. Опісля їх літаки створили димову заслоу і уможли-вили британським відділам висісти на берег. Там розпоча-лась завзята боротьба між німецькою залогою, що начисляла кілька сот вояків і британцями. Частину німців вибито, а ча-стину забрано в полон. Бритійці понищили все на островах, зокрема понищили всі мілітарні обєкти. Полонених, серед яких було також кількох норвежських цивільних „Квізлінгів“ забрано в полон. Під час тих операцій притійці втратили 13 літаків. Німці втратили вісім кораблів.

ЯПОНСЬКА ТАКТИКА БІЛЯ СІНГАПУРУ.

СІНГАПУР. — Військові знавці, слідкуючи щільно за тим, що роблять японці, приходять до переконання, що япон-ці оточують зовсім всі сторін Сінгапур, бо хотять взяти ту найважливішу британську морську твердиню на Далекім Сході неухотженою. Вони захоплюють довкола неї різні острови і той перестє чимраз більше затісняють. Японці припуска-ють, що головною базою альянтських операцій на Далекім Сході буде Австралія. Сінгапур буде фронтовою лінією. Як-би японцям вдалося взяти Сінгапур настільки неухотже-ною, що з неї вони моглиб продовжати свої морські операції, та війна перехилиласяб значно в їх користь.

ТОІО МОЛИТЬСЯ ДО БОГІНИ СОНЦЯ.

ТОКІО. — Японський прем'єр Тоїо удався на прощу до вівтаря богині Аматераси, яка, за віруванням японців, поро-дила кілька тисяч літ тому першого мікада. Прямим нащад-ком того першого мікада є теперішній мікадо. Тоїо про-сив богині, щоб допомогла японцям досягнути перемоги. Вод-ночас японський уряд опублікував вістку, що в Куйбишеві, тимчасовій советській столиці, ведуться переговори між Япо-нією і советським урядом, в цілі поширення рибальських прав на советських прибережних водах.

ПОЛЕМІКА МІЖ ФАШИСТИВЬСЬКОЮ І КАТОЛИЧЬКОЮ
ГАЗЕТОЮ.

БЕРН. — Недавно фашистівська газета „Рома Фашиста“ написала статтю, в якій говорила, що під час війни нарід му-сить вибуться старомодною моралі і мусить стверднути так, щоб ненавидіти цілим серцем ворога і уживати всіх засобів, аби зробити йому кінець. Католицька газета „Італія“ дала на це гостру відповідь і заявила, що „глибокіх християнських за-сад моралі не можна відкидати ні в час миру ні в час війни. Вони є постійні.“

ЗМІНИ В ГІНДУСЬКИХ ПОЛІТИЧНИХ НАСТРОЯХ.

НЮ ДЕЛЬБІ. — Гіндуський націоналістичний конгрес за-думує змінити своє становище супроти Британії і хоче у-хвалити резолюцію, що приступає до тісної співпраці з бри-тійськими властями на час війни. Магатма Ганді, провідник гіндуських націоналістів, далі стоїть в опозиції до британ-ських властей і він уступив би з провідництвом в конгресі, як-щоб перейшла та резолюція. Проте так виглядає, що та ре-золюція буде ухвалена.

"СВОБОДА" (Ukrainian Daily)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays
by the Ukrainian Press and Book Company, Inc.,
at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J.
on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103
of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Письмовий текст оголошення має бути в адміністрації 48 годин перед
появою числа, в котрім оголошуючий хоче мати своє оголошення.

За оголошення редакція не відповідає.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Адреса: "СВОБОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J.

Багато Боевих Фронтів, Одна Війна

Хоча Америка від кількох днів мала натяки на небувалу візиту, все-таки, коли тиждень тому оповіщено радіом, що прем'єр Великої Британії, Містер Чорчил, тепер є в Білому Домі на конференції з президентом Рузвельтом, вістка цілу Америку зелектризувала. Вітала вже Америка в Білому Домі немало достойних гостей, — були навіть з Великої Британії ще більше визначні гості, як тепер, — але певно не було для такої візити так важкої хвили, як тепер.

Мала ця візита місце в хвили, коли розпочата тоталітарними державами війна обхопила вже просто всю земську кулю. До війни тоталітарних держав приступила Японія, атакуючи Америку, Англію й їх альянтів на Далекому Сході й Тихому Океані. Від цього часу маємо вже два театри війни: західний, з трьома фронтами: російським, англійським і африканським, та східний, що вже відразу має кілька фронтів: попри старий, китайський, ще нові: філіппінський, малайський і кілька менших.

Через події останніх тижнів найшлася остаточно в війні Америка, і найшлася зовсім не так, як нам говорили нацистські агенти, свідомі й несвідомі. Найшлася не через інтриги американських політиків, але через напад тоталітарних держав. Акції цих агентів можуть завдячувати тоталітарні держави це, що Америка найшлася в війні не підготована так, як цього хотів американський уряд. Факти на фронтах показали далі американцям повну брехливість пропаганди тоталітарних агентів, що мовляв Америка воює за свої імперіалістичні інтереси. Через невольні факти історії останніх тижнів пізнали американці, що їх край тепер воює властиво за самі основи свого існування.

Супроти цих фактів не було справді нічого надзвичайного в тому, що дві головні потуги, що воюють проти тоталітарних троямок, відомі спільні наряди. Що таких наряд треба було, на це натякували мовчки донесення, що британська повітряна флотія на Далекому Сході була слаба, бо Велика Британія потребувала літаків в Африці, або донесення, що американська флотія на Тихому Океані була ослаблена потребою допомоги Британії на Атлантику.

Що мала досягнути ця конференція, знову на це вказали такі факти, як повна саможертви для альянтської справи кампанія голандських військ і літаків на Далекому Сході. Ця кампанія голандців показала, які великанські прислуги міг би віддати кожний союзник, якби всі стоячі альянтам до розпорядимости сили находилися під одною командою.

Американське громадянство має надії, що на конференції в Білому Домі покладено основи під таку координацію всіх альянтських сил в одну боеву цілість, що готова на жертви на поодиноких фронтах, ба навіть театрах, щоб лише добитися перемоги в війні.

БІДЛ В ОБОРОНІ НЕ-ГОРОЖАН

Вашингтонська адміністрація докладає усіх можливих зусиль, щоб удержати в цілому краю повний спокій та єдність, щоб таким робом використати кожну одиницю і всі засоби для оборони краю. Це розумна, далекосягаюча політика, коли йде про інтереси краю. Але вона має ще одну важну цілю. Таку, що відповідає найкращим традиціям демократії. Вона бере в оборону єдності, і то не тільки громадянина, але й таку одиницю, яка є чужинцем.

Воєнні часи — це часи розбурханих пристрастей. Часи ненависти людини до другої людини, якщо вона іншої національності, іншого коліру шкіри, чи навіть іншої віри. На тому тлі буває всюди повно трагедій. Не оминуть їх і тим, що живуть на американській землі, чого доказом є минула війна. Все те добре знає і передбачує наш уряд. І коли подає, що через війну арештовано досі до 3,000 чужинців, головю тих, що є горжанами Японії, Німеччини й Італії, то додає, що чужинців в Америці понад 5 мільонів.

А генеральний прокуратор Бидл ще признає, що й між тими арештованими може бути повно цілком невинних. Саме задля тої цілі встановлено окремі суди, що будуть переслухувати усіх тих арештованих і кого треба звільняти, що певно станеться.

Та особливо важне те, що генеральний прокуратор каже про тих не-горожан, що працюють по фабриках, головю тих, що займаються воєнною продукцією. Отже, і це дуже важне, генеральний прокуратор Бидл називає прямо глупотою і не-патріотизмом таке поступовання фабрикантів, де вони звільняють з роботи не-горожан, занятих у їхніх фабриках, ніби тому, що ті робітники є піддані таких держав, з якими Злучені Держави в війні, чи тому, що вони не-американські горожані, з тим самим такі, що їм не можна довіряти.

Генеральний прокуратор вважає ось таких фабрикантів, що так поступають, шкідниками. Він каже, що уряд сам дасть собі раду з тими, що діють на шкоду держави. А ті, що самі такі справи вирішують, поступають самовільно й вносять закорот, бо величезна більшість чужинців є лояльними. Між ними є багато таких, що втікли з чужих країв, бо не могли знести диктатури не-

рслідувань. І є між ними такі, що їм уже полягли сини на Паціфіку чи деінде, що як добровольці вступили до американської армії, маринарки чи до летунської служби.

Звертаємо увагу на ось такі завваги генерального прокуратора. Між тими чужинцями можуть знайтись і ті, що є з українського походження. Що більше, доходили до нас чулки, що усувають часом з робіт і таких, що є громадянами цього краю. Коли генеральний прокуратор бере втаку сильну оборону чужинців, то щож до перва скаже він, коли дійдуть до нього відомості про те, що десь у якійсь фабриці по-бавляють роботи горожан за-дого, що вони мають „чужинецькі призвища“ чи щось подібне. Тому треба пам'ятати, що кожному можуть бути заповідані несправедливості в таких часах як теперішні, але для кожного є отворені двері доходити справедливості. Як бачимо, сам генеральний прокуратор накликає весь загаль, щоб задержав холодокрівність і сам „не розправлявся“ з тими, що їх підозріває, а залишив це владі, щоб вона зробила докождження і евентуально покарала винних.

Ось ті запевнення генерального прокуратора є свого роду запорукою; що Злучені Держави не хочуть іти слідами тоталітарних держав, а намагаються дбати про охорону держави, шануючи, оскільки це тільки можливе, індивідуальну свободу та охороняючи горожан як і не-горожан перед такими переслідуваннями, що їх звичайно спричиняє воєнна гістерія.

THE CALL TO THE COLORS IS A CALL FOR DOLLARS!

Dig deep. Strike hard. Our boys need the planes, ships, and guns which your money will help to buy.

Go to your bank, post office, or savings and loan association. Tell them you want to buy Defense Bonds regularly, starting now.

Передбачування Подій

Передбачувати в газеті ріжні світові події це те саме, що купувати на сплати ріжні речі. Купуючи на сплати ми закладаємо задовжуємо свій прихід і зужитковуємо ті гроші, яких ще не заробили. А вгадуючи наперед ріжні світові події, ми наперед зужитковуємо ті новинки, які ще не сталися, а якими ми пізніше маємо заповнити сторінки газети.

Коли вгад не вдається і новинка наперед передбачена не сповнитися, це не приносить для газети великої користі. Колиж угад вдається і новинка сповниться так, як її передбачувано, то новинку треба знов помішувати в газеті. А другий раз вона вже не має той примани, що перший раз.

Якщо б угадування подій мало виключно приємне, розривкове завдання, мабуть було б далеко економічніше наперед подій не вгадувати. Але угадування подій має не лиш розривкове значіння. Воно має також практичне значіння. Бо від угадування подій залежить дальший план нашого життя. До того, що має статись, ми стараємось приспособити наше життя та належно до нього приготуватись.

Наприклад, вгадування — коли закінчиться війна, може мати виключно забавне, розривкове значіння, але також може мати й дуже практичне. Припускаючи, що війна потриває довго, чоловік цілком вито інакше укладає собі життя, ніж тоді, коли він припускає, що війна потриває коротко. Отож, угадування важкої події такий дуже потрібне для кожного звичайного чоловіка.

Тимбільше таке угадування потрібне для якогось народного проводу. Провід це фактично ніщо інше, тільки правильне угадування будучих подій і відповідне приспособлення провідників напрямків до тих подій; з тим, зрозуміло, додатком, що події люди самі викликають і люди можуть їх нагинати в один бік або другий. Провід відносноється вільності до будучого, хоч у своїй основі він бере під увагу сучасність та минувшину. Провід все звернений до тої частини шляху, який кде нами не перешагуюваний, а не до тої, що ми його вже перешагнували. Провід це виразне вказання з боку провідника куди завертати вправо, куди вліво, а коли йти далі просто. Провідник, який точно не вказує пальцем, який уживає двозначників там, де треба найвиразніших інструкцій — не є ніяким провідником.

Будучину вгадати дуже

важко. Нормальна людина в ніякому разі не може напевно знати, що якась подія станеться якраз так, як це вона собі уявляє. Сумнів має кожний провідник, хочби як мав передбачуючі здібності. Проте, добрий провідник, обчисливши всі можливості, якими можуть побігти дані події, вибирає із тих можливостей один якийсь шлях і говорить, що тим шляхом повинен ступати той гурт людей, що він ним керує. Він говорить це виразно і твердо, без ніяких додатків, при помочи яких опісля міг би викрутитись від відповідальності. Справжній провідник не звалює відповідальності на інших, а навпаки, за все відповідає сам; а навіть склонний перевернути чужі провини на себе самого.

Кажуть, що кожний нарід має таких провідників, на яких заслугоє. Це свята правда. Нарід, який має в собі чимало життя і енергії, який хоче щось робити, кудись йти, чогось добиватись — добирає собі таких провідників, які вміють уявляти собі будучину і вести нарід до намічених цілей. Подібно, як якийсь гурт людей, що вибирається в далеку і невідому дорогу, добирає собі такого провідника, що знає дану околицю і на кожнім роздоріжжі вміє показати виразно рукою куди треба йти — так й цілий нарід, що тісно рветься до сповнення своїх національних ідеалів, шукає собі таких провідників, які передбачають події, вміють на кожнім роздоріжжі виразно показати пальцем куди треба йти та які опісля вміють за вказаним шляхом перенести відповідальність.

Нарід, який не дуже рветься вперед, який не має виразно скрісталізованих хотінь і бажання свої ідеали реалізувати, подібно як гурт людей, що не задумують йти, а засіли до приємної балачки, добирає собі на провідників балакунів, весельчаків, демагогів, які вміють викликати в слухачів приємні чуттєві зворушення, а не осягати якихось конкретних цілей. Нарід, який дійсно хоче кудись йти відразу зорієнтується, коли ним хтось зле керує; або коли ним хтось цілком не керує. Дійшовши до якогось роздоріжжя, він від провідника зажадає виразної вказівки. Не діставши її, він зміркує, що має перед собою обманця. Також діставши ліху вказівку він, йдучи поспішно вперед, такий часом переконається, що та вказівка була ліха. В обох випадках він зорієнтується в чім діло. Зате нарід, що сидить на місці, на-

рід статичний, не має потрібних критеріїв, при помочи яких він міг би добирати собі відповідний провід. Він тоді задовольняється балакуном, обманцем, чи демагогом, що приємно побуджує його чуття й плете йому небезпечні. Яка ріжниця для статичного народу, чи той провідник дійсно знає дані околиці, чи їх не знає? Всеодно нарід не задумує в ті околиці запускатись. Все одно говорення про якусь подорож це тільки казка, приємне повідання, а не пекуча дійсність. Статичний нарід хоче балакувати, а не дійсних провідників. Він їх має і на них вповні заслугоє.

Статичний нарід не має критеріїв в добірї справжніх провідників. До того дехто скаже: „Алеж це завдання справжнього провідника розбудити нарід со сну і перемінити його со статичного в динамічний. — Правда. Це виглядає на зачароване коло. Об не розбили не одні надії й не одного народу.

Словінці Під Обухом Окупації

Словінці — малий слов'янський народець, що замешкує північно-західну частину колишньої Югославії, не є вийком у тому великому нещасті та трагедії, які переходять всі слов'янські народи. Коли закінчилася перша світова війна, хорвати, словінці й серби об'єдналися спільно в одно „слов'янське королівство“, яке прийняло назву Югославії та було фактично у руках сербської більшої. 23 роки пізніше, цебто весною 1941 р. королівство це, підміноване давніми німецькими інтригами, розлетілося під ударом німецьких повзів, літаків та величезної армії. Зломані хвилює, але непокохані духом серби, не виникли з рук зброї, але лі борються під проводом Драги Мисака.

Бо не хотіли піти за генералом Недичем на співпрацю з німецьким окупантом. Хорвати, що є другим по числі народом Югославії, одержали „самостійність“ та безліч німецьких та італійських агентів, які „помагають“ хорватам правити їхньою „самостійною державою“. Словінці й того не дістали.

Первісним плямом Гітлера й Муссоліні, як виходить, не було цілковите знищення Югославії. Вони не хотіли зуживати своїх сил для війни з цією слов'янською державою, а хотіли опанувати Югославією так, як вони це зробили з Мадяриною, Румунією та Болгарією. Йі тому вигравали хорватів проти сербів і навпаки. Щойно поведінка Гітлера з чехами, а найголовніше, його розправа з Карпатською Україною, отворила сербам і хорватам очі, що подібна доля чекає й обидва ці народи. Тому вони перед самим їх кінцем почали поспішно ліквідувати свої старі порохунки та шукати шляхів порозуміння. Та було це вже запізно.

Та найгірше вишили на тому словінці. Ще по заняттю Австрії німецькими військами, гітлерівська адміністрація по-вела ліквідаційну політику у відношенні до тої словінської меншини, що замешкувала австрійську провінцію Каринтію. Югославія протестувала проти тої політики, але безуспішно. Не могла Югославія сподіватись ніякої помочи со сторони Італії, яка сама провадила екстермінаційну політику супроти словінців в тих територіях, які вона забрала на основі Сен Жерменського Договору від Австрії.

Ці словінці, головю з околиць Венеції та Трієсту та Істрії, не затратили своєї національної окремішності. Серед італійських полонених в Лібї є багато словінців, які радо (Довідник на сторінці 3-й)

НА СЕЛІ

Повість

(24) М. ШКОЛИЧЕНКА

А для цього, як я сказав, треба знати народню вдачу, і його погляди на все, радости, кривди, нужду, інтереси духові і матеріальні, допомагати в тих інтересах і всіма силами настоювати, щоб вони здійснились.

Я так людей не знаю.

— Так треба знати. На що лізти тоді на село, на що скаржитись на свою бездіяльність? А коли вже осілиси тут, так мовчіть, думайте тільки про себе та свої інтереси. Колиж хочете зробіти народови корисним, так довідайтесь, хто він, чого бажає і як живе, і довідайтесь не по панському, не поверхово, а дізнайтесь до всього так, щоб той самий народ не міг ні дурити, ні експлуатувати вас; щоб кожне

його прохання, кожна фраза була відома вам ясно і тонко, щоб ельози народні уміли ви поділяти на сльози ширі і сльози експлуаторські, щоб у проханнях його зуміли бачити і правду і брехню, якби те прохання не виставлялося, чим би там не мотивувалося. Люди наші вдачу мають складну, скриту. Народ ніколи не показує вам усього того, що він думає, він завжди приховує в собі частинку того, чого не хоче висловити по тій або іншій причині, ви самі повинні відгадувати ту частку і рахуватись з нею. До народу нашого треба відноситись строго, справедливо, не попускати ні в ту, ні в іншу сторону, бо тільки зловлять вас раз та два на тому або іншому, тоді віра до вас пропаде. Зрозумійте

народ, проймається його інтересами, гарними і поганими рисами його вдачі, наблизьтесь до нього так близько, як до свого друга і тоді, запевняю вас, ніколи не почервонієте ви і не повисіте голови, коли при вас проженуть вашого діда Омеляка там, де присутність його зайва.

— Уляно Іванівно, я вірю вам, почував у своїй душі, що ви праві, але зрозуміти так людей я не зможу. Зблизитись з людиною я не вмію, я можу стежити за ним тільки тоді, коли він сам звертатиметься до мене за якимсь небудь ділом або порадами.

— Чого він до вас ходитиме? Народ не звернеться до вас, він уже зарані залічив нас своїм інстинктом до категорії народоловців і, значить, вірік над вами свій присуд, що пав ви для нього неспотрібний. Може й приїде коли небудь хто небудь, щоб написали йому прощення, а більше ні з чим не звернуться — побачите! Ні, добродію, народа так не пізнаєте ви і за сто літ. До народу треба самому вишукуватись, треба вислухати від

нього сотні дрібних образ, тонких, але колючих намішок, явної неповаги, іронічних уваг, ряд недовіри, — пережити все отсе, тактовно проковтнути, тоб то проковтнути так, щоб і в знаки не дати, крім того відплатити за кожну неприязність добрим ділом, не підкреслюючи того доброго, не ждучи за те діло ні плати, ні подяки, та аж тоді тільки народ почне вірити вам, слухати вас. Я родилася на селі, ось уже шість років як скінчилася гімназія і цілком віддалася народним інтересам; мала довшеного учителя — свого батька, що 52 роки жив у селі з селянами і 52 роки дорослого віку, бо умер він на 74 році життя, — і то проковтнула не одну зневагу. Народ — це хвиля — віє вітер до берега і хвиля котиться сюди, а подихнув з берега — і хвиля знов повернулася, але під хвилями, як і в дійсному морю, багато цінності всякої і коли побачите ви ту цінність, коли проміня цінності тієї загляне в душу вашу, що вам тоді дрібні, поодинокі образи або неприязністі? То шкаралюча

темноти, то гіркий докір інтелігенції, що власні інтереси свої поставила вище над всякою цінністю і занедбала свого рідного, але убогого брата.

— Ви знаєте народ, я це бачу, — заговорив Мисак, — і ви повинні показати мені ту стежку, те діло, де я міг би все таки бути корисним народови.

— Ту стежку, те діло? Інтелігентна, освічена людина може бути корисна народови у кожному ділі.

— Колиж не знаю я тих діл. — Так ви тоді так і питаєте: які, мовляв, у народа діла і потреби, де можна бути корисним?

— Ну, нехай і так.

— Учити в школі можете?

— Не учитеював ніколи.

— Садівництво знаєте?

— Ні.

— Огородництво?

— Зовсім ні.

— Значить агрономічних знань у вас ніяких?

— Ніяких.

— Юридичних?

— Теж.

— Майстерство яке знаєте?

— Не знаю ніякого.

— Може писарем волоким можете?

— Не мав нагоди довідатись про це діловодство, та і взагалі канцелярщина мені дуже противна.

— Сільський писар далеко не канцелярист... А може знаєте, як треба краще будувати оселі?

— Ні, ні! Цього а ні-ні не знаю!

— Знаєте може землемірство?

— Не знаю.

— Студіювали може переселенський рух? Знаєте може умови всіх тих країв, куди найкраще переселялись лю-

— Ні, і цього не знаю.

— Може знаєте що небудь по ветеринарії?

— Нічого. По гігієні тямлю дещо.

— Про це казали ви. А може пасіку вести умієте добре?

— Маю декілька добрих книжок, а практично не працював ніколи.

— Так мабуть вас і випитувати нічого? Скажіть самі, що знаєте ви і що бажали б робити? (Дальше буде).

НА РІЖНІ ТЕМИ

ПО ПРИЯТЕЛЯХ ПІЗНАТИ

„Славоник Болетин“, що його видає у Нью Йорку організація „Славоник Прес“, подає лист якогось хорвата Г. К. з Женев про умовини в Хорватії. Між іншим пишеться у листі:

„Я не можу поминути мовчанкою божевільних правителів у Загребі, що зробили принаймні те, що оплюгали імення Хорватії й хорватів перед всею Європою та перед усім світом“.

Хорватський кореспондент „Славонського Болетину“ має певно на думці уряд того Павеліча, котрого „Україна“, орган ОДВУ, онові розхвалила як приятеля українців та союзника „вождя української нації“.

СОРОМ ЧИ СЛАВА?

Каже цей хорват: „Діти дітей теперішнього покоління будуть стидатися, читаючи в книжках про поведінку й вчинки цих так званих державних мужів Павеліча“.

Що там будуть почувати діти дітей теперішнього хорватського покоління в Хорватії, це віддай не обходить навіть американців хорватського роду. Та що діти дітей теперішнього покоління хорватської імміграції будуть почувати сором за „божевільних правителів Хорватії“, що їх називають „державними мужами Павеліча“, це віддай причетно для всякого в Америці.

І для нікого тут певно сумніву нема, що заповідь женецького кореспондента „Слов'янського Болетину“ вгадує майбутнє влучно. Можна навіть сказати, що серед хорватської імміграції в Америці вже нині люди соромляться за те, що видають так звані „Павелічі“.

ПЕРЕКАЗИ

„Прошу переказати хорватам у Канаді й Злучених Державах, що там нема й не може бути навіть сліду так званої незалежності Хорватії в рамках німецько-італійського „добенства“... пише женецький кореспондент „Слов'янського Болетину“.

Хорвати в Канаді й Злучених Державах „повинні бути більш ніж переконані, що найбільша частина хорватів є проти теперішніх умовин і не терпеливо домагає хвилі, коли вони дістануть нагоду у вільнитися від Павелічового божевілья й тиранії“.

Що це так справді є, як пише женецький кореспондент „Слов'янського Болетину“, це видно віддай з того, що очайдушно Павеліч шукає собі союзників.

ДРУГА СТОРОНА МЕДАЛІ

Каже цей Г. К.: „Переглянувши „роботу“ Павеліча за останніх кілька місяців, не можна прийти до іншого переконання, хіба, що він є найбільше жалюгідною, найбільше стидугідною фігурою, яка колинебудь появилася в історії хорватського народу. Це видно нещастя так склалося, що з нього зроблено певного роду „історичну особу“ в цей катаклізм, що впав на Європу“.

Як ручить „Україна“, орган ОДВУ, до того Павеліча говорив „уповажений Вождь Української Нації й ОУН“: „Наш Вождь висловлює Вам найщирішу подяку за це все добро, що Ви зробили для справи українського визвольного руху взагалі й для української меншини, якій Провидіння судило жити під Вашою опікою у Незалежній Хорватії“.

Кожна з цих заяв говорить виразно сама за себе.

ТИЖДЕНЬ ПРАЦІ ДЛЯ ОБОРОНИ

(Виготовлено Бюром Урядових Дописів, перекладено та розповсюджено Загальною Радою Американської Єдності).

Секретар флотії, Накс, по поверненні з Гаваї, допис, що збройні сили Злучених Держав Америки не були там на поготівлі підчас першого японського нападу. Накс каже, що флотія втратила один боєвий корабель, один дая вишколення моряків, три нісители та один міноносець. Крім того були ушкоджені інші кораблі, направи яких вимагати від кількох днів до багатьох місяців. Він каже, що 2-729 старшин та воєнк флотії було вбито а 656 ранено.

Президент призначив суддю Найвищого Суду, Роберта, головою спеціальної слідчої комісії. В наслідок слідства комісії, відповідальні урядники Гавайської команди були звільнені й замінені іншими. Адмірал Німич на місце адмірала Кімела, — головного командуючого флотією Злучених Держав Америки на Паціфіку та лт. ген. Емонс з воєнно-повітряної служби замістив лт. ген. Шорта — командуючого військовими відділами на островах.

Воєнний фронт.

Звідомлення департаменту війни й флотії за тиждень говорять про: затоплення одного ворожого транспорту й „можливо“ одного нісителя; значне ушкодження другого ворожого транспорту; дальші успішні відбиття ворожих спроб захопити Вейк й Мідвей та про дальше бомбардування Філіппин.

„Ленд-Ліз“ допомога.

Секретар війни, Стимсон, заявив, що, не зважаючи на тимчасове зменшення допомоги по „ленд-ліз“ після нападу на Перл Гарбор, збільшені воєнні зусилля „мусять неминуче збільшити а не зменшити доставку тим, що воюють з нашим спільним ворогом“. Президент повідомив Конгрес, що допомога збільшилася з \$18,000,000 в березні до \$283,000,000 в листопаді. Загальна сума допомоги, удільної до 1-го грудня виносила \$1,202,000,000.

Армія.

Секретар війни, Стимсон, казав на пресовій конференції, що хоч додаткових \$10,000,000,000 на оборону уможливають збільшення армії приблизно до 2,000,000 воєнк, департамент війни „старается розвинути машинерію, завдяки якій армія може постійно збільшуватися без обмежень“ та з „найменш можливими перешкодами в нашій економічній життє“.

Асентирунок.

Конгрес схвалив закон про

реєстрацію всіх мужчин у віці від 18 до 65 літ. Обов'язними до воєнної служби є особи від 20 до 44 років включно. Секретар війни, Стимсон, казав на пресовій конференції, що бранка добровольців буде припинена як тільки минеться „теперішній патріотичний рух“. Надалі буде асентирунок. Цензусове Бюро розраховує, що Злучені Держави Америки та союзні держави, включаючи Хіну та Індію, мають 163,887,000 мужчин об'язуючого віку, від 18 до 35, в той час як держави „осі“ мають 28,560,000.

Флотія.

Департамент флотії уповноважив всі заряди флотії до найбільшого використання додаткових змін та додаткових годин праці, аби прискорити будівництво. Всі робітники при морському будівництві мусять працювати 48 годин на тиждень. Спущено на воду 4 кораблі: ЮСС Колумбія — кружляк на 10,000 тон, та три нісители.

Продукція.

Директор продукції ОПМ, Герисон, заявив, що американське та британське виробництво аеропланів перевищить німецьке літом 1942; що Злучені Держави вироблять 840 легких і середніх тенків цього місяця та вироблятимуть за рік місячно 2,800; що продукція машинного знаряддя, необхідного для виробництва воєнної зброї, правдоподібно подвоїться в наступнім році; що перший бомбовик буде вироблений вкоротці, після 1-го січня, в новій фабриці в Кензас Сіті, з частин, зроблених в автомобільних заводах; що СПАБ затвердив планні потрібного збільшення продукції газоліни для летунства.

Першество.

ОПМ продовжив до 4. січня заборону продавати нові автомобілів гуми. Від 4. січня буде введена програма розпирядкування гум тільки для потреб, необхідних для торговельного та громадського добробуту. ОПМ також заявив про повну контролє всього олова що є в країні, або в до розі морем; наказало виробникам печей та інших приспособлень до варення вкоротити вживання заліза й сталі; видало наказ, про вживання овечої шкіри тільки по розпорядженню ОПМ; упростило процедуру першества, дозволяючи фабрикантам самим встановлювати оцінку на задоволення матеріялів, вартості менше як \$500.

Матеріяли.

СПАБ заявило про підготовку програми забезпечення вистарчаючої доставки сирів-

ців з району Паціфіку „навіть у випадку якщо американський доступ до заморських джерел буде цілковито відірваний“. Директор ОПМ, Кіндсен, закликає всіх людей збирати всі ріжні старі кавалки металів в домах і майстернях та продавати їх торговцям тих товарів. Директор Цивільного Постачання, Гендерсон, казав, що всі воєнні потреби вимагають 50 фунтів на місяць непотрібного паперу від кожної родини.

Відділ споживачів про ОПА доносить, що вживані автомобілів гуми коштують лише 40 до 50 відсотків як нові, але роблять 75 до 80 відсотків кількості тих миль, що їх роблять нові. ОПМ звертається до громадянства не купувати нових матеріялів до заминовання вікон та не вживати медичних пластирів для заплювання вікон для охорони проти летунських нападів.

Ринок праці.

Адміністратор Федерально-го Забезпечення, МекНат, заявив, що безробіття в наслідок браку матеріялів правдоподібно досягне найвищої точки в першій половині 1942 року. Він каже, що найбільш зачеплені будуть Великі Озера (Грейт Лейкс) на район долини в Огайо. Він доносить, що в наслідок першества число робітників потрібних в воєнній індустрії, збільшилося за шість місяців за допомогою 1,500 стейтєвих бюр посередництва праці.

Президент звернувся до губернаторів, аби надіслали до державного Бюра Посередництва Праці персонал, книжки та вказівки, потрібні для праці центрального бюро. МекНат, якого Федеральне Бюро Забезпечення включає стейтєві, спонукує працевдаців наймати робітників виключно через місцеві публічні бюро посередництва та стримуватися від „темних“ оголошень, слідження робітників та інших „шкідливих і руйнуючих“ методів вербування робітників.

Ціни.

Бюро Статистики Праці доносить, що оптові ціни, головню на сільсько-господарські продукти, піднялися на один відсоток протягом тижня, кінчаючи 13. грудня — найвищий рівень з 1929 року — та на 16 відсотків вище ніж в цей час минулого року. Кошти життя, по відомостям бюро, є тепер на 11.8 відсотків вищими від тих, які були на початку війни в Європі.

Адміністратор цін, Гендерсон, приступив до усталення цін на: гуму, сирівці вовни та ріжні вовняні тканини, каву, какао, перець, какаове масло, товщі та олія, включаючи масло, дошки та обручі для бочок, смерекове дерево, з якого роблять „плайвуд“, старі вироби з заліза і сталі, природної смоли й шелаку, як теж вживані конопляні й бавовняні шмичи.

Кораблі й доставка.

Департамент державних справ повідомив, що французькі залози на всіх французьких кораблях в Злучених Державах Америки були звільнені 2. грудня від охорони кораблів і залогів. Департамент справедливості каже, що залози будуть вважатися чужинцями, але не ворожими. Департамент державних справ перебрав величезний французький корабель „Норманді“ і шведський „Кунгсгольм“ та заявив, що „власникам будуть дані відповідні відшкодовання“. Морська Комісія припинила офіційні церемонії для нових торговельних кораблів, але повідомляє про спущення на воду 8 нових кораблів протягом тижня.

Цивільна Оборона.

Червоний Хрест та ССС повідомляють про порозуміння в справі вишколення персоналу в техніці поборювання нещастя та вживання ССС таборів, заряджень та персоналу тоді, як буде потреба масової евакуації в будьякій частині країни. Червоний Хрест також набирає ще 50,000 вишколених доглядачок хорих. Аби досягнути того числа, покликуть доглядачок, які раніше не надавалися до воєнної праці з огляду на вік або замужжя.

ЯК Поширюють Серед Американців Знання Про Україну?

(В тій рубриці подаватимемо імена тих осіб чи організацій, що будуть закуповувати книжки про Україну і українських людей для американських інституцій чи американських визначних людей).

Філадельфія, Па. — Товариство „Дочки України“, відділ 42. Союзу Українок Америки, закупило два примірники „Історії України“ М. Грушевського і призначило як дарунок бібліотекам таких місцевих американських інституцій: Інтернешенел Інститут і Федерейшен оф Віменс Клобс“.

Бофало, Н. Й. — Товариство „Український Сокіл“, відділ 304 У. Н. Союзу, закупило один примірник „Історії України“, виданої англійською мовою, призначуючи його для бібліотеки Рівер Сайд Гай Скул.

Дітройт, Міш. — Громадянка А. Г. Біловус надіслала \$10 на закупку чотирьох книжок Ю. Вернадського „Богдан-гетьман України“, з яких призначила одну для часопису „Ди Дітройт Ньюз“, другу для „Дітройт Поблик Лайбрері, Скулкрфт Бренч“, а дві відслано на адресу замовляючої.

Словінці під Обухом...

(Докінчення зі сторони 2-гої)

голосяться до служби проти Італії.

Захопивши частину б. югослов'янських земель, італійці повели там на спілку з німцями політику винародовлення, себто германізації й італізації. В словінській провінції нараховується всього 29,000 німців, а самий край, від римських часів має слов'янську більшість та слов'янський характер (римляне називали цей край „Панонією“). Велику більшість, бо понад мільон, творять самі словінці. Та проге німці називають цей край „німецьким“, та наставили свого комісара Штайндля, який по диктаторськи править місцевою людиною.

Німецькі реформи відносяться в першу чергу до мови й виховання. Словінцям не вільно вживати рідної мови, а всі їх школи замкнені. Іде тут мова про тих словінців, що були під Югославією, бо ці, що були під Італією, не мали своїх шкіл. Італійці також замкнули словінський університет в Люблянці, столиці Словенії, яку заняли по розгромі Югославії.

Супроти словінських селян ведуть німці рівнож колонізаційну політику. Здебільша їм відбирають рілю, а на їх місці осаджують німецьких селян. Позбавлений землі словінців висилають до Хорватії, або на роботи до Німеччини. Згідно з заподаннями асвтрійського бюро в Лондоні досі німці виселили понад 250,000 словінських родин, себто майже все селянство, коли взяти під увагу, що великий процент словінців творять якраз селяни. На їх місце спроваджують німців і тим робом творять „німецький характер полудневої Стрії“.

Мужчин від 15 до 30 літ забирають примусово до Німеччини, а дівчат у віці між 15 і 24 роком стягають до публічних домів, призначених для армії. Всю інтелігенцію та духовенство запроторено в концентраційні табори.

Словінці борються як можуть. В боротьбі з германізацією вони мають вже усталену практику та традиції, бо цілими віками боролися проти панування Габсбургів. Як доносять з Європи, словінці ведуть саботажеву акцію, висаджують у воздух залізничні шляхи, арсенали й ін.

Одним словом, найменший слов'янський народець, який від давна не бачить волі, бореться на життя й смерть з німецько-італійською окупацією.

АМЕРИКАНЦІ ВІДБИЛИ ЧОТИРИ МІСТА НА ОСТРОВІ ЛУЗОН

МАНІЛЯ. — Берт Сілен, кореспондент „Нешенел Бродкестінг Компані“ подає, що американські й філіппинські війська відбили наступи японців в околиці над залізном Лінгаен та відбили 4 міста, які вже були в руках японців. Він

доносить також, що американські сили мають добрі під стратегічним оглядом позиції, які уможливають їм відержати та відбити дальші ворожі наступи.

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ БО ЧАСТЕ ЧИТАННЯ ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ. А ПРОСВІТА — ЦЕ СИЛА.

ВАЖНЕ ДЛЯ ВІДДІЛІВ УКР. НАР. СОЮЗУ ЗІ СТЕЙТУ КОНЕКТИКОТ: 10, 18, 23, 54, 59, 67, 84, 138, 250, 254, 262, 277, 350, 370, 381, 387, 390, 414, 421 і 434.

ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗБОРИ

згаданих тут відділів відбудуться

В НЕДІЛЮ, 4. СІЧНЯ (JANUARY 4, 1942)

У ПАРОХІАЛЬНІЙ ГАЛІ,

23 PARK STREET, NEW HAVEN, CONN.

Збори почнуться точно в 3. годині пополудні.

На ці збори обов'язково повинні явитися урядники відділів, також делегати минулої конвенції У. Н. С. Ми маємо важні справи щодо нашої організації в наших стейтах. На цих зборах буде вибір нового уряду на 1942 рік. Збори будуть важні без огляду на число присутніх, тож старайтеся прийти всі, щоб описати не було нарікання. Організатор А. Маланчук подасть вказівки для дальшого організування нового членства до У. Н. Союзу.

287.302

Окружний Комітет відділів УНС.

ГАРТФОРД, КОНН.

В НЕДІЛЮ, 4. СІЧНЯ (JANUARY 4, 1942)

В ЛИТОВСЬКІЙ САЛІ НА 227 LAWRENCE STREET

відбудеться

КОНЦЕРТ

проф. ВАСИЛЯ ЕМЦЯ

єдиного віртуоза на козацькій кобзі-бандурі.

Початок у 3. год. попол. Вступ лише 55 ц. включно з податком.

Українці! Пам'ятайте, що це його ЮВІЛЕЙНИЙ РІК, бо саме тепер припадає ТРИЦЯТЬ ЛІТ з часу його першого публічного виступу, а тому ВСІ НА ЦЕЙ КОНЦЕРТ!

ДЛЯ ПІЗНАННЯ УКРАЇНИ

в часах великих суспільних і національних переворотів

НЕМА КРАЩОЇ КНИЖКИ, ЯК ІСТОРІЯ ХМЕЛЬНИЧНИНИ.

Про ту важну епоху самостійної української козацької республіки

— пише —

відомий ЮРІЙ ВЕРНАДСЬКИЙ,

професор історії в Єйському університеті, в англійській книжці, що власне появилася друком з друкарні Єйської Університетської Преси, накладом Українського Народного Союзу, під нагол.:

BOHDAN

HETMAN OF UKRAINE

BY GEORGE VERNADSKY

150 СТОРІН. ПОРТРЕТИ й ІЛЮСТРАЦІЇ. ЦІНА \$2.50

ДЛЯ ЗАМОВЛЕННЯ, проситья витати цей купон на кропкованій лінійці й вислати виповнений до книгарні „Свободи“:

“СВОБОДА,” P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

Посилаю осьтут _____ доларів моні-ордером (чеком) і прошу вислати мені _____ примірників книжки: **BOHDAN, Hetman of Ukraine.**

Ім'я _____

Адреса _____

Місто _____ Стейт _____

3 МУЗИКИ

Два найвизначніші американські журнали (магазини) присвячені концертній практиці музичних артистів в Америці, помістили на концерт українського скрипака і композитора Романа Прудаткевича ось такі рецензії:

I.

Reappearing at Town Hall after an interval of some ten years, Roman Prydatkevych, Russian-American violinist, had the assistance of Paolo Gallico in the first performance anywhere of his Sonata for violin and piano in F Sharp.

Planned in three movements, the novelty, which is refreshingly free from modernistic problems, proved to be a work in which the composer had treated the part for the piano much more generously than that for the violin, which is sparsely written and concerns itself with short and widely separated phrases to such an extent that it creates little effect of continuity. The piano part, on the hand, is of a flowing, opulent character, and it was played by Mr. Gallico with ready fluency and authority, albeit a whit too self-effacingly in view of the dominating quality of the violin tone.

Mr. Prydatkevych's style of playing is essentially a forthright one, and inasmuch as his interpretations are marked by any great imaginative or emotional quality, the first and last movements of the Dvorak Concerto were more congenial material to

him than the Adagio section. For the same reason in the succeeding group the Akimenko Dance, played with a good deal of dash and brilliance, and the Burleigh 'Imps' were more effectively projected than the quieter Bloch and Barvinsky pieces. In the Concerto and the succeeding numbers the piano parts were played by Otto Gruenbaum. A sizable audience was cordially applauding after every number, recalling the violinist-composer and Mr. Gallico repeatedly after the sonata.

(MUSICAL AMERICA for November 25, 1941)

II.

Prydatkevych Plays Own Work

The highlight of the violin recital by Roman Prydatkevych in Town Hall, Nov. 9, was the first performance of his own Sonata for Violin and Piano in F Sharp major, with Paolo Gallico. He opened his list with Roger's Prelude and Fugue in E minor for violin alone. In the sonata pianist and violinist played together sympathetically. Mr. Prydatkevych showing admirable technical skill. The A minor violin concerto by Dvorak, Bloch's Melodie, Burleigh's Imps (Burlesque), Akimenko's Dance, and the Gavotte and Rondo movements of a Suite by M. O. Hayvoronsky followed.

The violinist's own short composition based on Ukrainian folk songs left the hearer wanting more for the sincere, thoughtful performance. Otto Gruenbaum accompanied capably.

(MUSICAL COURIER December 1, 1941).

ТОЛОСИ ЧИТАЧІВ

Є З ЧОГО БУТИ ГОДИМ!

Наш У. Н. Союз може дійсно гордитись тим, що причинився до таких гарних видань англійською мовою як „Історія України" М. Грушевського чи „Богдан - гетьман України" Ю. Вернадського. Товариство ім. І. Франка, 146 від. У. Н. Союзу, подарувало один примірник цієї історії для бібліотеки Мишигені Університету в Ен Арбор. Залучаю редакції писем, яке наш відділ дістав від управи університету, в якій нас закликають, що книжку ту читатиме цілком певно велике число університетських студентів та зазначають, що вона є цінним надбутком для університетської бібліотеки. Про цю книжку говорено в нас через радіо. Про неї загалом місцева преса. Ось тому всі ми радіємо, що У. Н. Союз робить таку добру роботу і то ще в такий великий час.

П. Андрушків, секретар 146 від. У. Н. С.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ЛЕЙКВУД, О. — Річні збори Бр. Союзу, від. 108, відбулися 4. січня в годині 1. попозудні. Присілих всіх членів, щоб прийшли на означений час, бо є важкі справи до погодження. Було справоздання контр. комісії за 1941 рік і вибір уряду на рік 1942. — Д. Потапів, предс.

КЛІВЛЕНД, О. — Річні збори Тов. Союзу, від. 336, відбулися в неділю, 4. січня, в годині 1. попозудні. Присілих всіх членів, щоб прийшли на означений час, бо є важкі справи до погодження. Було справоздання контр. комісії за 1941 рік і вибір уряду на рік 1942. — Д. Потапів, предс.

ВУНСАКЕТ, Р. АР. — Річні збори Тов. ім. Івана Франка, від. 241, відбулися в неділю, 4. січня, в 1. годині попозудні в церковній салі Герес Еван. Присілих членів прийшли на час і припинили свої дорги.

КЛІВЛЕНД, О. — Річні збори Тов. Запорозька Сп. від. 251, відбулися в неділю, 4. січня, в годині 12.30 попозудні. Оскільки тривалий час членів і членів являлись в несправданні справоздання уряду та контролюючої комісії, за ініціативи. Також було вибір уряду на наступний рік. За уряд: М. Карась, предс.; Н. Стран, фін. секр.; П. Керп, рек. секр.

МАІНЕРСВІЛ, ПА. — Річні збори Бр. св. Василія, від. 185, відбулися в неділю, 3. січня 1942, в 1. годині попозудні. Присілих всіх членів, щоб прийшли на збори. Було справоздання урядників і вибір урядників на рік 1942. — За уряд: В. Наконечний, предс.; М. Кісера, кас.; М. Романішин, секр.

БОФАЛО, Н. П. — Тов. Союзу, від. 304, вибрало на рік 1942, такий уряд: Ст. Зайвський, предс.; Анд. Грubby, заст.; Ів. Грubby, кас.; Т. Грubby, заст.; Ів. Потоцький, секр. Товариства, Ів. Цвєць, заст.; С. Вавріа, секр. Союзу; Н. Гнатів, заст.; Ів. Грubby, І. Вах, контролери; А. Корпан, Д. Мидзан, надзержні хорих; М. Шафран, С. Вернєвський до прапорів; М. Костельний, канцлер; С. Лещинський, позач. Збори будуть відбуватися в першу неділю по першій в 2. годині в галі парохіальній, 158 Джермейн Стр. Перші збори будуть 4. січня в 2. годині. Було річне справоздання і перебір уряду. Присілих всіх членів взяти участь у тих зборах. — За уряд: Ст. Зайвський, предс.; І. Грubby, кас.; С. Вавріа, секр.

ФРАКВІЛ, ПА. — Річні збори Бр. св. Ан. Петра й Павла, від. 242, відбулися в неділю, 4. січня, зараз по Св. Божій. Кожний член має бути на цих зборах, бо буде справоздання секр. і контролі та вибір нового уряду на 1942. — Максим Камак, предс.; Андрий Дробиш, кас.; Василь Найдаш, секр.

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ

П. З. з Дітройт, С. К. з Шіаго й І. Б. з Сейнт Луїс. — Вітнінки з американських і польських газет одержали. Дякуємо. Всі такі відомості є для нас дуже важкі. Як заважаєте, ми використовуємо їх в нашій газеті дуже часто.

Віршовані побажання добрі для святкових оголошень. Там не вимагається, щоб це була поезія. А такими оголошеннями допомагаємо існуванню газети, що є теж патріотичним ділом.

І. Г. Карні, Н. Дж. — До тої інституції, про яку згадуєте, вже виставили книжку У. Н. Союзу на власний кош. Виставили також книжок даремно й до інших інституцій. Нам здається, що шкода напаминати інших. Найкраще самому купити і зробити дарунок якій інституції. Або візирати між знайомими і купити. Тоді буде зроблене діло, а воно промовляє краще слів і закликів.

П. М., Брукліни. — Поодинокі особи, що закупили, чи куплять „Історію України" чи „Богдана", будуть оголошені окремо.

А. Г. Б., Дітройт, Міш. — Треба подати нам точно, на що зужито гроші з цього свята. Тепер воєнні обставини і треба нам усім вважати, щоб не вносити нових роздорів. А розділ жертв повинен бути пристосований до теперішніх подій і потреб. Тепер часопис відповідає за кожне слово й ми не можемо містити „беззміни" як це було. Це є в інтересі часопису і тих, що дописують. Це воєнні обставини і всім нам треба до цього застосуватись.

В. І. Ч. — З Вашого запиту можна допускати, що Ви думаєте, що в людей, що звуть себе українцями, може бути різниця між Галичиною і Україною. То тільки була і є різниця в головах ворогів українського народу. За давньої Польщі це була „Малопольська", а не Україна. В Гітлера Галичина є частиною Генеральної Губернаторства, а в українців Галичина була і є буде частиною однієї України.

КЛІВЛЕНД, О. — Річні збори Бр. св. Петра й Павла, від. 102, відбулися в неділю, 4. січня, зараз по співанні Св. Божій, в галі церковній, на В. 7. ул. і Каліні. Кожний член повинен явитись на річні збори, щоб почути справоздання уряду і контролю. Було вибір нового уряду на 1942 рік і інші важкі справи, як закуплення державних бондів і сприя, які закінчили до річних зборів. Ми, урядники, сповняли свої обов'язки через цілий рік, а ви, члени, прийдіть хоч раз на рік і послухайте, що ми зробили, чи добре чи не, і осядіть нас на мітинг, а не поза мітингом. — Ю. Гриняк, предс.; Д. Дорош, кас.; Микола Бусько, секр.

ОЛЕН, Н. П. — На річні мітинги Тов. Запорозька Сп. від. 361, вибрало отже заряд на 1942 рік: А. Іванів, предс.; С. Васильків, заст.; Д. Базів, кас.; Г. Паскальський, секр.; М. Луцишин, заст.; І. Скоробач, Гр. Непорядний, конт. комісія; І. Скоробач, ст. Тео. Чедядин, дозорні хорих. Мітинги відбуваються в другу неділю по першій. Позамісцевих членів проситимось, щоб на час приїздили свої вкладки. — Г. Паскальський, секр.

ЗАПОВІДАЄ КІНЕЦЬ ЯПОНСЬКОЇ ІМПЕРІЇ, ЯКЩО ТОКІО ВПАДЕ

ВАШІНГТОН. — Сенатор Елберт Д. Томас з Юта, який одиниць серед сенаторів знає читати й писати по японськи, заявив, що Японія цю війну програє, а зовсім знищенням Токіо розлетиться також японська імперія. Він перестеріг, щоб не легковажити японської сили та сказав, що японці можуть віднести ще більші перемоги. Та на довшу мету Японія не зможе успішно боротись проти союзу Великої Британії, Злучених Держав, Канади, Росії, Китаю та Голландської Східної Індії. Він твердив, що японці мають „психологію Гітлера й Муссоліні", цебто є відважні тоді, коли їх противник є слабший або як слід дезорганізований, та траплять ініціативу, коли цей противник щонайменше їм дорівнює.

ПОСМЕРТНІ ВІСТІ

Дня 21. грудня 1941. року помер через автомобільний випадок покійний член Тов. Укр. Січових Стрільців, від. 44. У. Н. Союзу в Нортгемптон, Па.

ФЕДЬКО МАЗЕПА. Замишаний у Bath, Pa. Походив з містечка Станіславчина, повіт Бродів, Галичина, Україна. Похорон відбувся в четвер, 26. грудня. Оставив жону Анну. Вічна йому пам'ять! Д. Демчук, секр.

РОЗАНІЯ СТИЦОВІЯ. Члениця відділу 7. У. Н. Союзу в МекАду, Па., виїхала до Нью Йорку на візиту здоров'я. І там в Ньюарку, Н. Дж., нагло померла дня 23. грудня ц. р.

Походила з села Падівичі, повіт Ліско, Західна Україна. До У. Н. Союзу астулила дня 13. квітня 1923. року. Оставила три доньки і двох синів. Вічна їй пам'ять! Д. Каптула, секр.

В. ПІТНІЩО, 12. грудня 1941. в годині 2.30 попозудні померла у Сеймор, Конн., члениця 18. відділу У. Н. Союзу.

АНАСТАЗІЯ ВІТЯК. Покинця походила з села Солотини, повіт Новий Санч. Галичина. Зісталила в смугу мужа і 4 дітей: Ярослава, Марію, Богдана і Якова. Покинця була доброю членицею і все старалася за добро родини і У. Н. Союзу. Нехай земля буде їй пером! Максим Децько, секр.

СТЕПАН Д. САЦЕВИЧ

Зааскурує ваші меблі, автомобілі, ренти, форкоти, вікна а також коштує табути для нас належність за доми і бізнес, і походу за аскурацією, крадіж і всі інші ролі аскурації можете набути в мене, за таку саму ціну, як в головній офісі найбагатшої компанії в Сполучених Державах.

У нашій Бюр. можете дістати добрий річний роду інформації, і можемо виробити нам різні папери і документи.

STEPHEN D. SATZEWICH specialist in all kind of INSURANCE and REAL ESTATE 32 East 7th St., New York City. Захочайте нашу адресу. Наставте своє радіо на українську мову, кожної п'ятниці, в год. 6.30 вечером, Station WBYN, 1430 Kc.

НАЙДУТЬ ЗАНЯТТЯ. ПОТРІБНО старшого віком ЧОЛОВІКА до роботи на ферму. Стала робота. Навчати після умов. Згодошуватись на адресу: 302-2 PETER BOYCHUK, Savona, N. Y.

НАЙДУТЬ ПОСАДУ. ГРЕКО-КАТОЛИЧКА парохія пошукує ДЯКО-ВЧИТЕЛЯ. Вимагається ведення хору, науки дітей і устроювання представств. Голоситись до: No. 302. c/o SYOVODA, 83 Grand St., Jersey City, N. J. і подати кілька петент сподіється місячної плати.

ВАСИЛЬ ПРИШЛЯК ВИРІВНИК І ПРОДАВЕЦЬ МЕБЛІВ "GRANT CIRCLE UPHOLSTERY CO., Inc." 2469 WEBSTER AVENUE Near 188th St. BRONX, N. Y. Має на складі РІЗНІ МЕБЛІ доброї якості, по дешевій ціні. Telephone: Fordham 5-4668.

Д-Р С. ЧЕРНОВ. Гострі й хронічні недуги чоловіків і жінок — Шкіра й кров. Аналізи крові для подружжого свідчення. Геморойди й желакки лікуються без операції. 223 SECOND AVE., cor. 14th St., NEW YORK CITY, Room 14. Grammarcy 7-7697. Офісний години 10-8; неділя 11-2. Жінка-доктор до обслугову. X & флюороскоп.—Екзамінація \$2.00

СТІННИ КАЛЕНДАРІ

Вже маємо календарі на 1942. рік. Просимо наших агентів і сторінки замовляти календарі швидко і раніше. Для сторінки виробляємо календарі і друкуємо їх фірмою. Чудові Краєвиди. Патріотичні. Релігійні. Дівчата і діти в різних позах. Свята зазначені червоно, пости зазначені рібною. Ціна одного календаря з переслішкою 25 ц. 5 Календарів за \$1. 12 Календарів \$2.25. 25 Календарів \$3.75. 50 Календарів \$7.00. 100 за \$12.50.

Різдвяні Картинки „Христос Родився", в формі книжечок з відповідами віршам, ціна за дозві 60 ц. 50 карток \$1.75. 100 карток \$3.00 з переслішкою. Шалений зустріли білі або чорні з рождів, ціна \$2.25 з переслішкою. Червоні Коралі до українського строю, 3 шпурки \$3.00. На складі Мл. Опихана пшениця, Мак і багато інших річей, потрібних на Свята. Сміє календарів посилаємо даром.

Замовлення посилайте до: UKRAINIAN BAZAAR 170 E. 4th St., New York, N. Y.

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАїнського НАРОДНОГО СОЮЗУ.

ПЕРШИЙ УКРАїнський ПОГРЕБНИК НА ФІЛАДЕЛФІЮ

МІХАЙЛО НАСЕВИЧ cor. FRANKLIN & BROWN STS., PHILADELPHIA, PA. Tel. Market-1320. ОБСЛУГА В ДЕНЬ І ВНОЧІ

ЦІЛІЙ ПОХОРОН в цію прегарноу металевую труною, двома вітами, ікраваном, балсамуванням, пияванням Похоронного Дому і т. д. \$295.00

Всі, чого треба, з вінком однієї й належності за церковну відправу і шкитар. S. KANA I KAIN 433 State St., Perth Amboy, N. J. Phone: Perth Amboy 4-4646

МІРОН ЛІТВИН І СИН УКРАїнські ПОГРЕБНИКИ Обслуговує шпир і весна Main Office: 383 MORRIS AVENUE, cor. Springfield Ave., NEWARK, N. J. Phone: Essex 3-5347 Branch office (Pitts): 969 SOUTH BROAD STREET, TRENTON, N. J. Phone: Trenton 8588

ІВАН БУНЬКО УКРАїнський ПОГРЕБНИК заряджує погребам по ціні так низькій як \$150. Обслуговує найкраще

JOHN BUNKO Licensed Undertaker & Embalmer 437 E. 5th St., NEW YORK CITY Dignified funerals at low as \$150 Telephone: GRamercy 7-7661

ПЕТРО ЯРЕМА УКРАїнський ПОГРЕБНИК ЗАНИМАЄСЬ ПОХОРОНАМИ В BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦІХ 129 EAST 7th STREET, NEW YORK, N. Y. Tel. Orchard 4-2568 BRANCH OFFICE & CHAPEL 707 PROSPECT AVENUE (cor. E. 155 St.), BRONX, N. Y. Tel. Malross 5-6577

ВПІСУЙТЕ СВОЇХ ДІТЕЙ В ЧЛЕНИ УКРАїнського НАРОДНОГО СОЮЗУ І В ТАКИЙ СПОСІБ ЗАБЕЗПЕЧЬ ІХ БУДУЧЧИНУ.

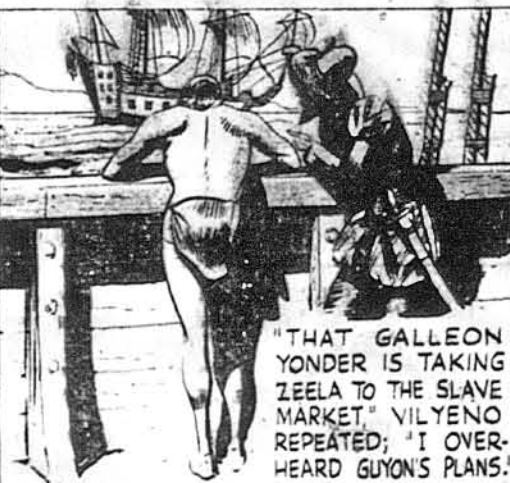
ЧИТАЙТЕ УКРАїнські КНИЖКИ І ТАЗЕТИ БО ЧАСТЕ ЧИТАННЯ ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ. А ПРОСВІТА — ЦЕ СИЛА.

ГІТЛЕР ПЕРЕБИРАЄ КОМАНДУ. — У своїм очайдушнім бажанні запобігти військовому замаху проти себе Гітлер зложив з команди головного маршала Вальтера фон Браухіча (що з ним стоїть на світліні) та обняв самий команду над військами.

Пару днів тому появилася чутка, що Браухіч приїхав до Ірландії, але ірландський уряд цю вістку заперечив.

ТАРЗАН, ч. 475. Зберігати віддаль.

"THAT GALLEON YONDER IS TAKING ZEELA TO THE SLAVE MARKET," VILYENO REPEATED; "I OVERHEARD GUYON'S PLANS."

TARZAN SHOUTED TO THE TALL SHIP, "DELIVER THE GIRL ZEELA, AND YOU'LL GO UNHARMED!"

"WE HAVE NO GIRL ABOARD," THE ANSWER CAME BACK, "AND WE ADVISE YOU TO KEEP YOUR DISTANCE!"

"OF COURSE THEY'D DENY IT," VILYENO SNAPPED. "THERE'S ONLY ONE WAY TO SAVE ZEELA—ATTACK AT ONCE!"

„Отся галера на горизонті веде на собі Зелю", повторив Вилієно. „Я случайно довідався про замірені пляни від Гуйона".

Тарзан повірив цьому. Підступивши до краю свого корабля. Тарзан з цілої сили закричав до другого корабля: „Віддайте Зелю, а зможете далі їхати".

Цю якімсь часі здругого корабля прозвучала відповідь. „Ніякої дівчини в нас нема. Щодо погроз — то краще держіться здалека!"

Видієно відразу завважив: „Зрозуміло, що вони не признаються, що є в них на докладі Зеля. Щоб визволити її, треба заатакувати корабель".